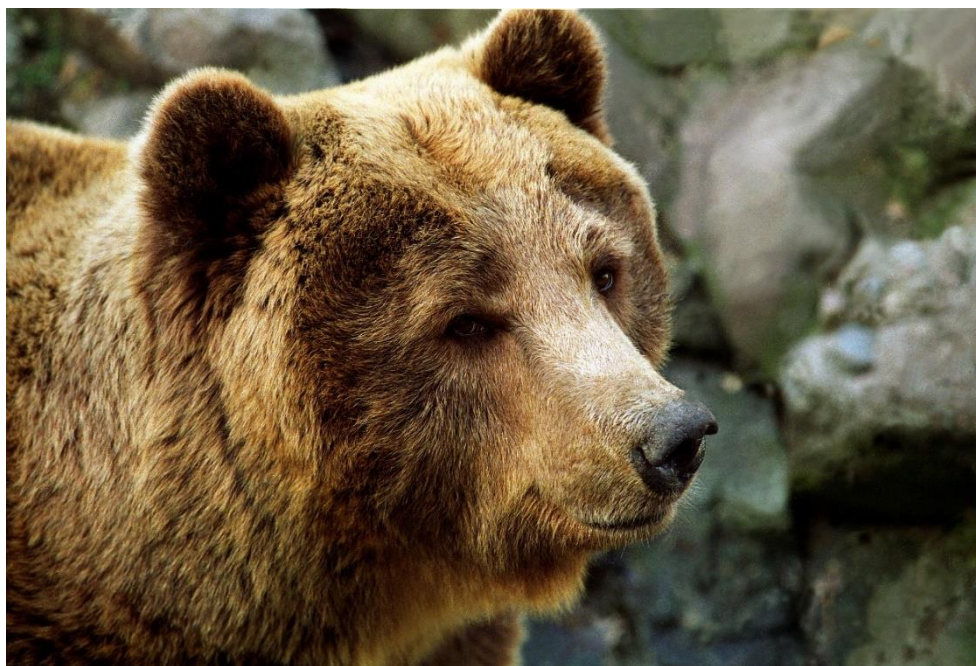

Licensjakt björn 2019

SVA:s rapportserie 58

Författare: Jasmine Stavenow, Erik Ågren, 2019

Omslagsfoto: SVA:s bildbank

Kartor: Jasmine Stavenow/SVA, GeoData Lantmäteriet

SVA:s rapportserie 58
ISSN 1654-7098

besöksadress: ulls väg 2 B **adress.** 751 89 Uppsala **telefon.** +46 18 67 40 00
fax. +46 18 30 91 62 **e-post.** sva@sva.se **webb.** www.sva.se

Innehåll

Förord.....	1
Sammanfattning.....	1
Licensjakt björn 2019	3
Beslut om licensjakt.....	3
Antal fällda björnar	3
Vad händer med skjutna björnar?	3
Resultat fällda björnar.....	5
Antal avlossade skott	5
Ålder och vikt.....	5
Kön och reproduktion.....	6
Kondition och äldre skador	7
Tarmparasiter.....	8
Forskningsmärkta björnar.....	9
Diet och magsäcksinnehåll.....	11

Förord

Hantering av kroppar och delar av kroppar från de fyra stora rovdjuren: varg, lodjur, björn och järv, ingår i SVA:s uppdrag från Naturvårdsverket. Denna rapport redovisar resultat från björnbesiktning och SVA:s undersökningar av insända prover från licensjakten på björn 2019.

I rapporten finns information om specifika fynd som gjorts hos fällda björnar. Individerna refereras till i rapporten genom så kallade M-nummer. Detta är ett ID i rovdjursdatabasen Rovbase www.rovbase.com. ID-numret består av "M" (för död individ) och därefter ett unikt sex-siffrigt löpnummer (exempelvis M497424). Om man söker på individens Rovbase-ID i Rovbase kan den intresserade hitta den publika information som registrerats av förvaltande myndigheter, bland annat Länsstyrelser, SVA och Naturhistoriska Riksmuseet.

Denna rapport sammanställer fynd som framkommit efter SVA:s undersökningar och Länsstyrelsens besiktning under jakten till och med 2019-10-15. Enstaka rapporter och prover från fällda björnar har inte inkommit till SVA eller Rovbase, varför information därmed inte finns med i den här rapporten. För mer detaljer kring de enskilda fällda björnarna hänvisar vi till ovannämnda rovdjursdatabasen Rovbase. Rapporten revideras och uppdateras på www.sva.se när samtliga prover inkommit och registrerats på SVA.

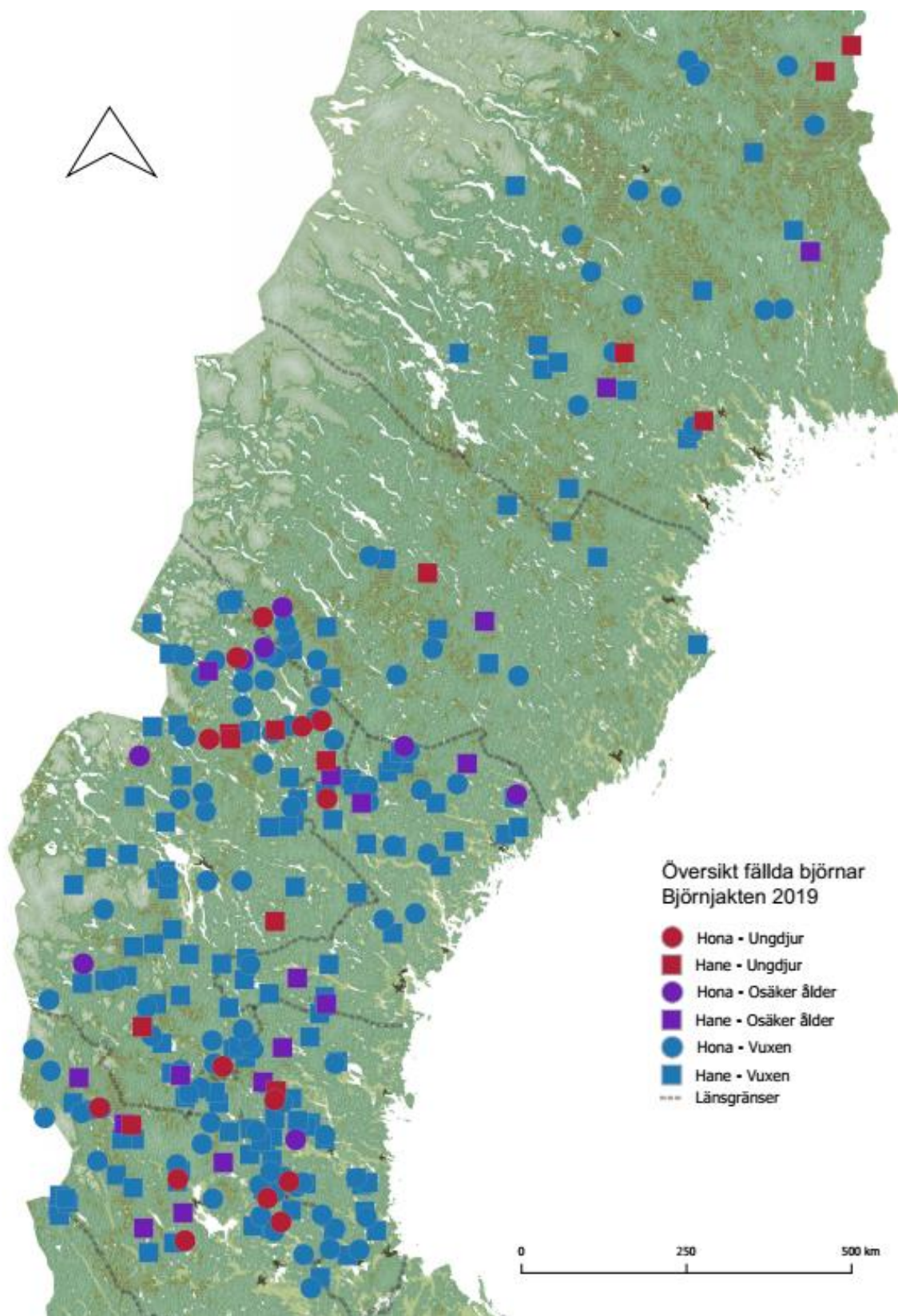
Syftet med rapporten är att ge en övergripande bild över björnar fällda under årets licensjakt samt redovisa fynd och data som kan användas inom forskning och förvaltning av björnpopulationen.

Uppsala 2019-11-20

Erik Ågren, sektionschef Viltsektionen
Jasmine Stavenow, biolog Viltsektionen

Sammanfattning

Beslut om licensjakt på björn fattades av länsstyrelserna i Dalarnas, Gävleborgs, Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Värmlands län. Av de tilldelade kvoterna på totalt 300 djur fälldes 298, varav 133 var honor och 165 hanar, samt två påskjutna avräknade individer av okänt kön (totalt 300 avräknade björnar). Sammantaget visar länsstyrelsens besiktningar som gjorts över landet att hälsoläget hos de fällda björnarna varit gott, med enstaka noterade färska och äldre skador. Vid undersökning av magsäcksinnehållet var naturliga vegetabilier den vanligaste födan, i synnerhet bär och gräs. Tarmparasiter såsom bandmask och spolmask hittades i 20 av de björntarmar som undersökts avseende parasiter vid fältbesiktningen. Tarmparasiter hittades framförallt hos björnar i norra Jämtland.

Figur 1. Översiktskarta över fällda björnar från licensjakten 2019. Formen på markeringarna symboliserar kön, cirkel symboliserar hona och kvadrat betyder hane. Färgerna indikerar björnens ålderskategori baserat på björnarnas vikter (läs mer om indelningen s.5). För interaktiv karta med data om varje fälld individ, se rovdjursdatabasen Rovbase. GeoData från Lantmäteriet.

Licensjakt björn 2019

BESLUT OM LICENSJAKT

Beslut om licensjakt på björn fattades av Länsstyrelserna i Dalarnas, Gävleborgs, Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Värmlands län. Länsstyrelsernas beslut styrs av de övergripande förvaltningsplanerna och förvaltningsmålen för björnstammen.

ANTAL FÄLLDA BJÖRNAR

Av 300 avräknade björnar fälldes 298 inom licensjakten 2019, från och med 21 augusti t.o.m. 15 oktober. Avräknade från tilldelningen blir också björnar som skjutits mot eller på, och där man i eftersök inte säkert kan fastställa att skotten har missat djuret (bomskott), samt att man inte funnit kroppen. Två björnar blev påskjutna och avräknade. I alla län avräknades hela det tilldelade antalet björnar (Tabell 1).

Tabell 1. SVA rapport Licensjakt björn 2019. Tilldelning och avräknade björnar.

Län	Tilldelning	Avräknade
Dalarna	48	48
Gävleborg	50	50
Jämtland	100	100*
Norrbotten	34	34
Västerbotten	21	21
Västernorrland	45	45*
Värmland	2	2
Total	300	300

* Varav 1 påskjuten avräknad björn

VAD HÄNDER MED SKJUTNA BJÖRNAR?

Direkt efter att en björn är skjuten eller påskjuten anmäls det av jaktledaren till berörd Länsstyrelse som då reglerar hur många björnar som finns kvar i tilldelning. Blir en björn påskjuten men inte kvar på skottplatsen är jaktledaren skyldig att genomföra eftersök.

Figur 2. Björn som undersöks av länsstyrelsen på besiktningstationen i Alfta, Gävleborgs län under årets licensjakt. Munnen hålls öppen av en pinne så att en tand enklare kan tas ut för åldersbestämningen. Foto: Marielle Cambronero

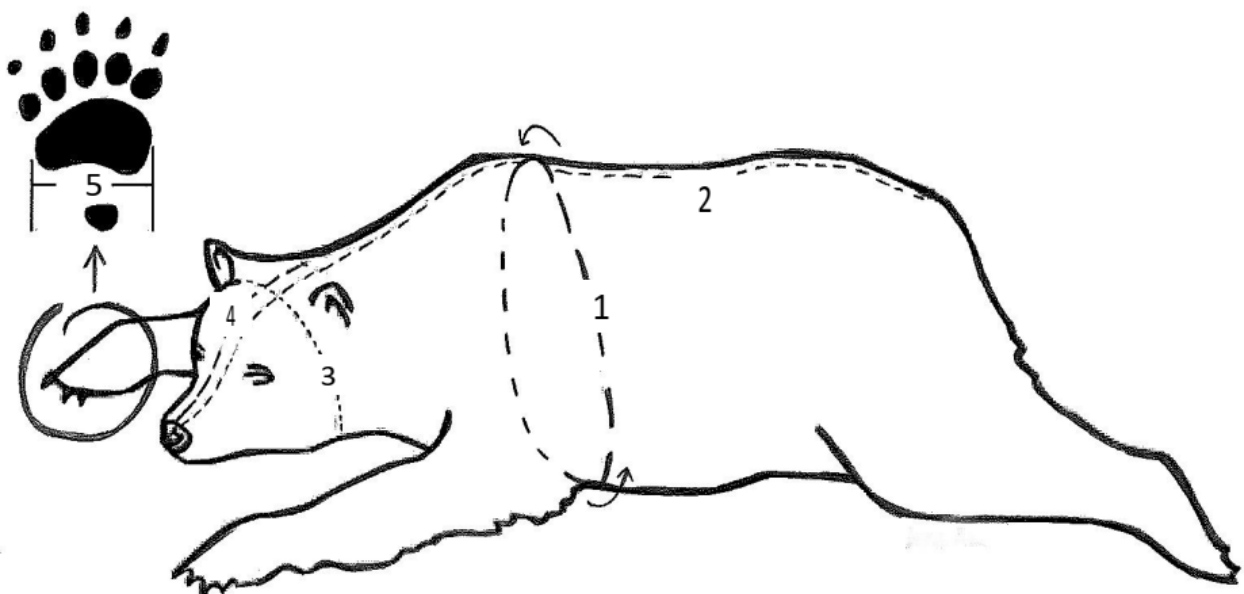
Jakträttshavaren ansvarar för att djuret flås och har möjlighet att tillvarata skinn, kranium och kött. Skinnet märks av besiktningspersonen så att ursprunget av skinnet är spårbart. Kraniet ska efter prepareringen märkas med ett ID-microchip av ägaren. I det fallet köttet är tänkt att säljas måste ett CITES-dokument från Jordbruksverket fyllas i vid besiktningen.

Länsstyrelsens besiktningsperson undersöker den fällda björnen och vid begäran även skottplatsen. Vid besiktning tas ett flertal kroppsmått som anges i besiktningsblanketten (Figur 3 och 5). Maginnehållet samt information om eventuella skador och parasitfynd dokumenteras. Björnen registreras med ett Rovbase-ID och besiktningsblanketten läggs in digitalt i

databasen. Pappersblanketten sparas av länsstyrelsen och en kopia skickas till SVA.

Besiktningspersonen tar vävnadsprov av björnens lever, könsdelar, muskel, hud, hår, spene och en tand, och skickar detta till SVA. Under årets licensjakt togs även särskilda prover (en extra tand och pälsprov) för ett forskningssamarbete med Skandinaviska Björnprojektet. Dessa prover ska analyseras avseende halter av bly.

När proverna inkommit till SVA sparas en del av dem frysta i en biobank för framtida forskning och andra prover undersöks vidare. Spenarna undersöks för att bedöma om honorna varit digivande eller inte. En tand från varje björn används för åldersanalys.

Figur 3. I besiktningsblanketten noteras flertalet kroppsmått. Bilden ovan kommer från lathunden som visar vilka mått och hur dessa skall tas vid björnbesiktning. Förutom måtten som är utritade mäts även honas största spene och hanes testiklar.

Resultat fällda björnar

ANTAL AVLOSSADE SKOTT

I besiktningsblanketten noteras information om hur jakten gick till, såsom hur många jägare som medverkade, om hund användes och antal avlossade skott (Figur 4). I medelvärde avlossades 2,98 skott per fälld björn. Antal skott inkluderar fångskott (avlivningsskott för påskjuten björn), och vid eftersök, även skott vid första påskjutningstillfället.

ÅLDER OCH VIKT

Åldern på de fällda björnarnas ålder är viktiga data för forskning och viltförvaltning. Åldern kan dock inte säkert fastställas varken av besiktningsperson i fält eller under obduktion av veterinär. Detta beror på att björnars kroppsstorlek och utveckling varierar mycket mellan individer med samma ålder.

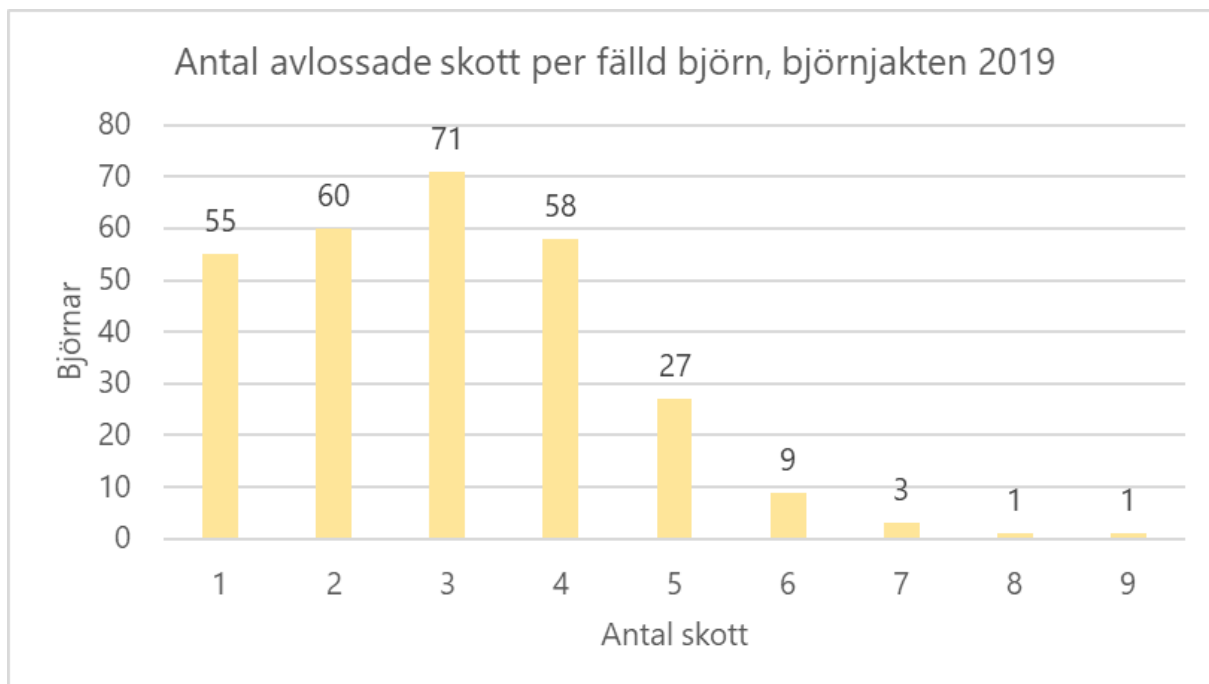
Vid björnbesiktningen lossar därför besiktningspersonen den minsta tanden (premolar 1) som skickas till SVA tillsammans med övriga prover. Tanderna sänds av SVA vidare till ett laboratorium i USA som är specialiserat på åldersanalys av tänder

från vilda djurarter, Matson's Laboratory. Efter några månader kommer resultaten till SVA varvid ålders-informationen sedan läggs in i Rovbase.

Åldersanalysen på laboratoriet i USA går till så att en mycket tunn skiva av varje tandrot analyseras i mikroskop. Det är antalet årsringar i tandens cementlager som räknas. Cementen tillväxer likt årsringar på träd långsammare under vintern än under sommarhalvåret. Det bildas då årsvisa lager av olika täthet runtomkring tandroten, som kan användas för att beräkna djurets ålder.

SVA skickar tänder från både björn, järv, lodjur och varg till Matson's laboratory cirka två gånger per år. Beroende på när senaste sändningen gjordes kan det därför ta lång tid innan en mer exakt ålder på ett rovdjur når SVA.

För att direkt efter jakten få en överblick över vilka ålderskategorier av björnar som fällts görs en grov uppdelning med kroppsvikt som underlag. Kroppsvikt upp till 50 kg bedöms som ung björn, är vikten över 70 kg bedöms den som vuxen. Vikter mellan 50 - 70 kg hamnar i ålderskategorin osäker.

Figur 4. Diagram över antal skott som användes för att fälla björnar under björnjakten 2019. Medelvärdet var cirka tre skott, därefter var det ungefär lika vanligt med fyra, två och ett skott. Antalet skott inkluderar fångskott och eventuella första påskjutning som sedan lett till eftersök.

Med denna grova uppskattning kunde 245 av jaktens fällda björnar kategoriseras som vuxna, 27 som unga, och 24 som osäkra. Bland de osäkra finns även en björn där ingen vikt noterats vid besiktningen.

Björnens vikt dokumenteras som helkroppsvikt, passad vikt eller slaktvikt. Passad vikt innebär att de inre organen är urtagna ur kroppen medan slaktvikt är flådd och urtagen kropp, utan huvud. Av de 289 björnar där helkroppsvikt funnits registrerad var medelvikten 126 kg.

Största björnen som fälldes var en björnhane från Norrbotten med en beräknad vikt på 352 kg (M497596, Figur 5). Vikten måste beräknas från urtagen- eller slaktvikt när en helkroppsvikt inte tagits, och då används en ekvation för att beräkna sannolik helkroppsvikten¹. Lägsta vikten hade en björnunge från Jämtland som vägde 16 kg (M497525).

KÖN OCH REPRODUKTION

Av de fällda björnarna var könsfördelningen 133 honor och 165 hanar. Av honorna kategoriserades 109 som vuxna, åtta som unga och 14 som osäkra. Hos hanarna var 136 kategoriserade som vuxna, 13 som unga och 16 som osäkra. En hane hade ingen vikt noterad.

När björnhonor besiktigas kontrolleras om spenarna innehåller mjölk. Om spenar innehåller vätska är det en indikation på att björnen var eller hade nyligen varit digivande vid tidpunkten då den fälldes. Hos fyra av de vuxna honor där spenarna undersöktes, noterades vit eller vitaktig vätska i spenarna.

Ytterligare undersökning av de inskickade spenarna görs på SVA. Förutom bedömning av pågående laktation undersöks juvervävnaden för tecken på tidigare digivning, dvs att honan haft ungar tidigare år.

Även könsorganen kan vid undersökning ge information om björnens reproduktionshistorik och fertilitet. Eventuella fynd på livmödrar och testiklar noteras vid besiktning och organen skickas till SVA för biobankning, för framtida forskning.

En hane från Västernorrland hade enbart en testikel som kunde noteras vid besiktningen (M497522) och en björnhane från Dalarna var kryptorkid (M497556). Kryptorkism är en missbildning som innebär att en eller båda testiklarna ligger kvar uppe bukhålan eller i ljumsken, och har alltså inte vandrat ner i pungen som förväntat under fosterutvecklingen.

MÅTT

Huvudlängd	Kroppslängd utan svans	Huvudets omkrets	Bröstomfång	Framfotsbredd	Största spene (höjd x diameter)	Testikel (längd x bredd)
40 cm	220 cm	90 cm	148 cm	16,5 cm	X mm	100 x 45 mm

Figur 5. Utdrag ur besiktningssblanketten från den största björnen som fälldes under björnjakten 2019 (M497596). Förutom en beräknad helkroppsvikt på 352 kg är en framfotsbredd på 16,5 cm också anmärkningsvärd.

¹ Jon E. Swenson, Finn Sandegren, Arne Söderberg & Robert Franzén (1995). *Estimating the total weight of Scandinavian brown bears Ursus arctos from field-dressed and slaughter weights*. Wildlife Biology 1:3

HÄLSA OCH ÄLDRE SKADOR

Björnarna skjutna inom licensjakten visade vid besiktningen av kropparna en god hälsa i allmänhet, men några fall av färska eller äldre skador hittades och dokumenterades av länsstyrelsens besiktningspersonal.

Två björnar hade färska skottskador som uppkommit i samband med en tidigare påskjutning. Det är dock oklart om det var skador från samma jakt som när djuret fälldes, eller tidigare jakttillfälle. Från Dalarna var det en hona som påskjutits i vänster framben (M497551) och från Västernorrland en hona med skottskada i vänster framtass (M497632).

Färska skador av annan orsak än påskjutning hittades också. I Dalarna hade en hona en skada på nosen, med "lös" nosspegel (M497511). En vuxen hane från Norrbotten hade bitskador på höger bakben (M497707). En hane från Jämtland hade en sårskada på trampdynan på vänster baktass (M497523) och även en äldre skada på övre delen av höger framben.

Äldre och avläkta skador eller förslitningar är inte helt ovanliga fynd vid besiktningen. Från Jämtland hade en hona tidigare brutit en klo (M497710). En ny klo hade vuxit ut och den brutna hängde kvar intill. Från samma län hittades en kula i kinden under besiktningen av en björnhane, vilket bedömdes som en helt avläkt tidigare skottskada (M497540, Figur 6).

En annan hane från Jämtland hade både färska och äldre skador (M497714), med två sår på huvudet med variga sårskorpor som

bedömdes vara någon månad gammal, liksom ett bettfel (saknade en premolar 1-tand) samt en äldre skada på två tår på vänster baktass (Figur 7).

Figur 6. Äldre skottskador kan upptäckas under besiktning. Denna kula hittades i kinden hos en björnhane (M497540) under årets jakt. Kulan var omgiven av intakt hud, och helt avläkt enligt besiktningspersonen. Foto: Jasmine Stavenow/SVA

Två björnar noterades ha dålig tandstatus. Det var en hona från Gävleborg (M497410) och en hona från Norrbotten (M497705). Tänder som är mycket nedslitna och missfärgade indikerar vanligen en hög ålder, liksom att vita och oskadade tänder kan indikera en yngre ålder på björnen.

Avläkta mindre sår hittades också. Från Dalarna hade två vuxna honor skador på nosen (M497468, M497453). Från Norrbotten hade en vuxen hane ärr på nosen och nacken (M497565) och en annan ett läkt men färskt upprivet sår i vänstra örat (M497534). En tredje vuxen hane från samma län hade en sårskada på käkens sida (M497510) och från Gävleborg var det en stor hona som hade en äldre skada i läppen (M497403).

Figur 7. Vid besiktning undersöks björnarna för skador. Denna björnhane från Jämtlands län (M497714) hade skador både på huvudet och tassens. Foto: Tove-Mathilda Myhr/Länsstyrelsen Jämtland

TARMPARASITER

SVA kartlägger förekomsten av tarmparasiter hos den svenska björnpopulationen, efter att man i Jämtland och Västerbotten för ett årtionde sedan hittade de första fynden av spolmask (*Baylisascaris transfuga*). Andra parasiter som noterats hos björn är bandmask av arten *Taenia*. Björnjakten ger ett bra tillfälle att få in underlag för hur vanlig och var i Sverige tarmparasiter finns.

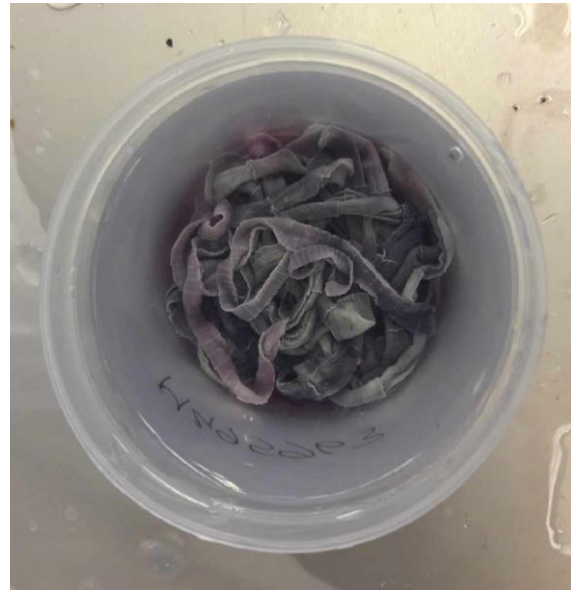
Spolmasken *Baylisascaris* är en rundmask (Nematod) som kan bli upp till 25 cm lång och 6 mm bred (Figur 8). Den ser ungefär ut som en vit slät daggmack, fast de inte alls är nära släkt. Arten som man hittar i svenska björnars tarm har endast brunbjörn som värd. Parasiatäggan åker ut med björnens avföring och larverna som kläcks kan sedan överleva i flera år utanför sin värd. Om björnen äter något i miljön som har larver på eller i sig utvecklas larverna till vuxna parasiter i björnens tarm, förökar sig och livnär sig på födan som björnen äter. De vuxna honorna producerar tusentals ägg som åker ut med avföringen.

Figur 8. Spolmaskar som hittades vid besiktning av en björnhanne M497550 från Västernorrland. Foto: Stefan Tågestad/Länsstyrelsen Västernorrland

Bandmasken hos björn är en typ av plattmask (Cestod) och kan bli mycket lång, hela 10 m (Figur 9). Till skillnad från spolmasken är denna art beroende av en

mellanvärd. Liksom spolmasken börjar bandmaskens livscykel med att ägg åker ut med björnens avföring. Äggen som hamnar på marken blir uppätta av mellanvärdet och ett larvstadium (blåsmack) bildas. När björnen äter upp mellanvärdet utvecklas larverna till vuxna bandmaskar i björnens tarm, där de kan leva i många år. Med jämna mellanrum släpper de ifrån sig det bakersta kroppssegmentet som är fyllt med mogna ägg.

Figur 9. Bandmask hittad i tarm från förra årets björnjakt, M495963, en björnhanne från Norrbotten. Foto: Jasmine Stavenow/SVA

Av de 218 tarmar som undersökts av Länsstyrelsens besiktningspersoner var 198 utan parasiter. Tjugo björnar hade parasiter; 16 med spolmask och 4 med bandmask (Figur 12). Liksom för tio år sedan finns spolmasken i framförallt norra Jämtland och södra Västerbotten, men enstaka även i Västernorrland. Bandmask hittades även i Norrbotten.

Hos 80 fällda björnar finns i skrivande stund ingen data angående parasiter, antingen för att inte tarmen undersökts eller att besiktningsblanketten inte varit helt ifylld eller insänd till SVA.

MÄRKTA FORSKNINGSBJÖRNAR

När besiktningspersonerna undersöker fällda björnar kontrollerar de också om björnen har någon typ av märkning på kroppen. Skandinaviska Björnprojektet har flera olika typer av märkningar på björnar som de sövt och följt i olika forskningsprojekt, exempelvis genom GPS-halsband, tatuering under läppen, ID-mikrochip i nosryggen eller implantat i bukhålan. Om dessa hittas vid besiktning skrivs det in i besiktningsblanketten och Skandinaviska Björnprojektet kontaktas.

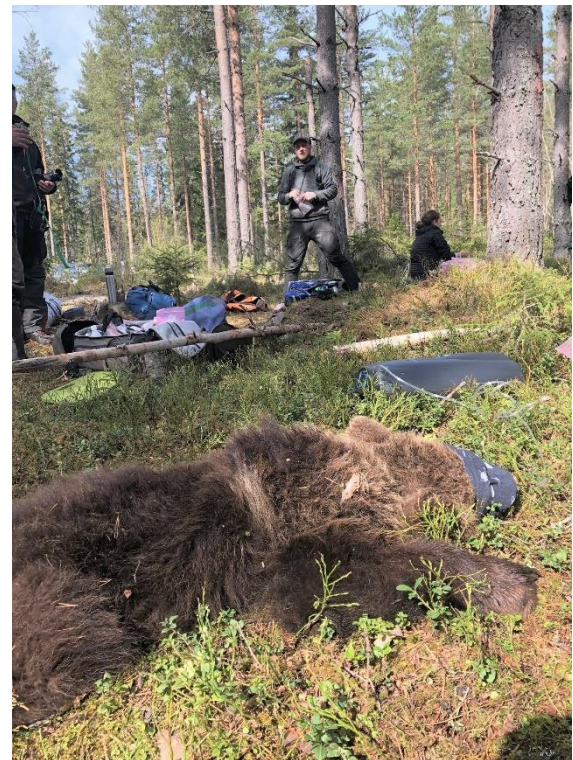
Figur 10. När Skandinaviska Björnprojektet söver björnar används vanligen helikopter som de sövs ifrån. När björnen har somnat flyttas den till fältpersonal bestående av mestadels biologer, veterinärer och studenter, som därefter gör mätningar och märker upp björnen för forskning. Bilden är tagen under fältsäsongen i maj 2019. Foto: Jasmine Stavenow/SVA

I år fälldes sex märkta björnar. Inom Skandinaviska Björnprojektet tilldelas björnarna namn från platsen där de först sövdes, för att enklare hålla koll på individerna.

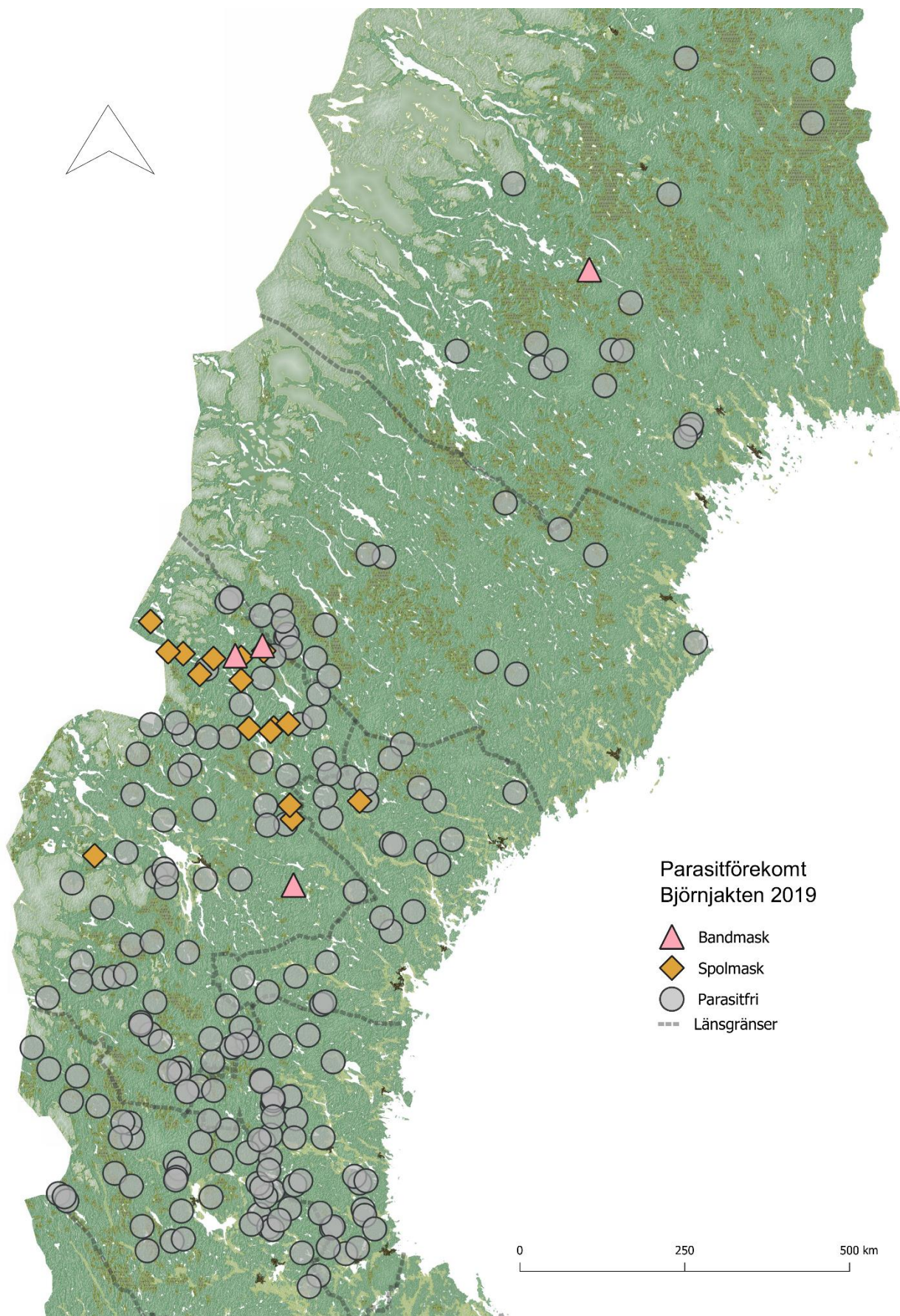
Från Dalarna fälldes två märkta björnar. Det var hanen M497454 "Rendal" som märktes 2018 och honan M497433 "Lillunn" som märktes vintern 2010. Från Gävleborg var det honan M497507 "Uxa"

som märktes 2018. Hanen M497469 "Smedkarl" märktes 2017 och M497501 "Abborgu3" hade haft sändare sedan fältsäsongen i maj 2019. I Jämtland fälldes hanen M497576 "Kamph" som märktes juni 2017. Alla ovannämnda sex björnar blev märkta i Dalarnas län, alltså har några vandrat över länsgränserna.

Björnars beteende och fysiologi studeras av Skandinaviska Björnprojektet i olika forskningsprojekt. Vävnader från de märkta björnar som fällts är då särskilt intressanta eftersom det också finns en historik och annan data om dessa individer.

Figur 11. Mamman till fjolårsungen på bilden var sedan tidigare märkt av Skandinaviska Björnprojektet. I samband med björnmammans sändare skulle bytas ut i maj 2019, uppmärktes även hennes unge. Vid uppvaket läggs unge och mamma tillsammans för att lätt hitta tillbaka till varandra. Foto: Jasmine Stavenow/SVA

Figur 12. Översiktskarta över tarmparasitfynd från björnjakten 2019. Kartan representerar undersökningar och rapporteringar av Länsstyrelsens besiktningspersonal. GeoData från Lantmäteriet.

DIET OCH MAGSÄCKSINNEHÅLL

Vid besiktningar noterades även data om magsäcksinnehåll. Detta ger en överblick över vad björnarna i jaktområdena har för födovänor under sensommar/höst då jakten infaller.

Brunbjörnen är allätare och opportunist – dvs. den äter både djur och växter, och väljer det som för tillfället ger mesta möjliga energi med minsta möjliga ansträngning. Björnens matvanor varierar därför över året, beroende på vad som för säsongen är lättillgängligt och energirikt.

I besiktningsblanketten anges vad som finns i magsäcken, och i vilka proportioner. Ett exempel är en björnhane från Jämtland med 40% kött, 40% vom, 10% larver och 10% lingon i magen (M497717).

En sammanställning av dietdata från årets licensjakt kan ses i Figur 15 och Tabell 2. Maginnehållet från de 278 björnar där dieten noterats redovisas på olika sätt. Kategorin "Vegetabiliskt" refererar till växtbaserad kost som björnen kan finna naturligt i sin levnadsmiljö. Svamp tillhör inte växtriket taxonomiskt, men är

kategoriserat som vegetabiliskt i denna sammanställning.

"Animaliskt" refererar till allt innehåll som härstammar från djurriket, exempelvis kött, päls, insekter, och larver. Väminnehåll från idisslares förmagar har i denna sammanställning klassificerats som animaliskt ursprung (fast det rent tekniskt är växter) eftersom björnen fått i sig det genom att äta en magsäck med innehåll.

"Annat" refererar till innehåll som inte platsar i ovannämnda kategorier, exempelvis bröd, getingbo eller "slem" vilket noteras i en i övrigt tom magsäck. Majs och tomat är kategoriserat som "Annat", och inte som Vegetabiliskt, eftersom det är en föda som björnar inte finner eller föder sig på naturligt i levnadsmiljön.

Den vegetabiliska diet som noterades mest frekvent var ospecificerade bär. Av de animaliska innehållen var larver det vanligaste. I kategorin Annat var den vanligaste naturliga födan "oklart innehåll". Av mat som härrör från mänsklig hantering var majs det som mest frekvent hittades i

Figur 13. Maginnehållet som ses i bilden ovan, från björnhannen M497513, bestod av kött och havre. Björnen fälldes i Västernorrland och vägde 178kg. Foto: Daniel Melin/Länsstyrelsen Västernorrland

magsäcken. Åtta magsäckar var tomma, eller hade endast mycket sparsamt med innehåll. Några magsäckars innehåll kunde inte bedömas på grund av skottskador.

Dieten varierade även i vilka proportioner de ätit av de olika kategorierna föda. Av de 226 magsäckar där proportioner av innehåll noterats, hade 111 björnar uteslutande vegetabiliskt innehåll. 21 björnar hade enbart animalier i magen och 13 hade endast ätit varor från kategorin Annat. Resterande 81 magsäckar med noterat innehåll hade mer än en kategori av Vegetabiliskt, Animaliskt eller Annat. Det vanligaste var alltså en magsäck med enbart naturliga vegetabilier.

Figur 14. Blåbär är en mycket vanlig diet hos björnar i Sverige under tidsperioden då jakten infaller. I år noterades blåbär i magsäck hos 52 björnar, lingon hos 56, och 70 andra hade ospecificerade bär i magsäcken. Foto: Tove-Mathilda Myhr/ Länsstyrelsen Jämtland

Tabell 2. Frekvensen som olika innehåll hittades i björnmagsäckar under besiktningen från björnjakten 2019. Kolumnen "noterat" hänvisar till antalet gånger som respektive innehåll hittades, dvs. antalet magsäckar som dieten noterades i.

Vegetabiliskt	Noterat	Animaliskt	Noterat	Annat	Noterat
Ospec. Bär	70	Älg	12	Bröd	5
Blåbär	52	Vom	3	Kanelbullar	1
Hallon	4	Hud	3	Tomater	1
Kråkbär	8	Kadaver	2	Majs	18
Lingon	56	Päls	4	Ensilage	2
Rönnbär	4	Senor	1	Honung	1
Hjortron	1	Ben	1	Getingbo	1
Tranbär	1	Bäver	4	Annat ospec	19
Äpple	9	Kött	31		
Plommon	1	Slaktrester	13		
Ospec. Frukt	1	Ospec.	1		
Havre	47	Fågel	1		
Nötter	1	Fisk	1		
Ospec. Frö	1	Myror	6		
Gräs	69	Myrorägg	2		
Ospec.	4	Geting	12		
Barr	4	Getinglarver	11		
Svamp	14	Fluglarver	3		
Rötter	1	Stubmask	1		
Växt ospec	42	Ospec. Insekt	1		
		Ospec. Larv	38		

Antal gånger innehåll noterats funnet i björnmagsäck av
länsstyrelsens besiktningsperson, björnjakten 2019

Figur 15. Översiktligt diagram över vad besiktningspersonerna noterade för innehåll i björnarnas magsäck från björnjakten 2019. Siffrorna baseras på de 278 besiktningsblanketter där maginnehåll fyllts i av Länsstyrelsens besiktningsperson. Det vanligaste att hitta var bär och gräs. Siffrorna relaterar till antalet magsäckar dieten hittades i. Se tabell 2 för mer detaljer.